

Valonian ja Ruskon kuntatapaaminen 7.9.2026

Kari Lehtinen, kunnanjohtaja

Mika Heinonen, tekninen johtaja

Jaana Röytiö, Saaristomerityön asiantuntija, Valonia

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, Valonia

Anni Lahtela, kehittämisasiantuntija, Valonia

Riikan tapaamisessa näyttämä esitys liitteenä.

Kari kertoi, että uusi kunnantalo saadaan käyttöön vuodenvaihteen tienoolla. Samassa rakennuksessa on myös kirjasto. Merttelän koulun tiloihin sijoittuu ehkä kolmannen sektorin toimintaa ja teknisen sektorin palvelut todennäköisesti jäävät koulun tiloihin, sillä yhteydessä on hyvää teknistä varastotilaa.

Todettiin, että Paattistenjoen osalta tilanne on edennyt parin vuoden takaiseen nähden.

Tänä vuonna kunnassa peritään ensimmäistä kertaa kaavoitetulta alueelta hulevesimaksu, jota käytetään hulevesi-infran parantamiseen.

Todettiin, että Vähäjoen ongelmat olivat hulevesiongelmia. Kunnan näkökulmasta kyseessä on Elinvoimakituksen selvitettävä asia, sillä Ruskon puolen ongelmat johtuvat Turun puolella tapahtuvista toimista.

Samanlaista kuntarajoihin liittyvää haastetta on Raision kanssa, erityisesti Makslan alueella, joka tulvii. Ruskossa tehdään teollisuusaluetta ihan kuntarajan kylkeen - yritetään selvittää haasteet vuoropuhelulla Raision kanssa. Alueen tilanne on jumissa, koska hulevesiasia pitäisi saada selvitettyä. Mika kertoi, että Sitowise tekee suunnittelua Ruskolle ja Sweco Raisiolle ja toimijoiden kesken on pidetty yhteispalavereja. Kilpailutukseen ei voida teollisuusaluetta laittaa ennen kuin hulevesiasia saadaan ratkaistua. Heti Raision rajan puolella olisi tilaa tehdä ratkaisuja.

Makslanoja laskee Kuninkojaan, noin 40 % Makslanojan vedestä tulee Ruskolta.

Jaana pohti, josko Valonia voisi ottaa koppia Ruskonjoen alueen tilanteen hankkeistamisesta – saataisiin ratkaisuja ja rahoitusta vesien hallintaan alueille. Ideaalitalanteessa saataisiin maanomistajille vesien viivyttämiseen resurssia. Valonian rooli kuulostaa kunnan näkökulmasta perustellulta ja kunnalla olisi kiinnostusta lähteä hankeyhteistyöhön ja mahdollista osoittaa hankkeelle omarahoitusta. On tärkeää, että kerätyt hulevesimaksut näkyvät myös kuntalaisille konkreettisina toimenpiteitä. Jaana tarkensi, että kyseessä on siis Vesien- ja merenhoidon valtionavustus, jonka haku on nyt käynnistymässä. Kuninkojan ja Makslan voisi yrittää ottaa mukaan Ruskonjoen

hankesuunnitteluun. Vesien viivytykseen panostaminen saattaa auttaa puskuroinnissa kuivuuskausia vastaan.

Vähäjoen osalta Jaana kertoi, että Turku on tehnyt suunnitelmia hulevesien viivyttämiseksi.

Mika totesi, että Vahdontien ojat ei vedä ja ongelmat valuvat tällä hetkellä maanomistajien ongelmaksi. Elinvoimakeskuksen pitäisi tarttua asiaan.

Mika ja Kari kertoivat, että Ketunluolan alueelle on rakennettu iso omakotialue ja sen yhteyteen on varattu iso vesien viivytysalue. Ostettiin lisäpeltoa sitä varten. Tällä hetkellä ei ole vahvistettua kaavaa eikä rakennesuunnitelmaa ole tehty, asiasta käydään maanomistajien kanssa keskustelua. Tällaiseen ratkaisuun päädyttiin, koska tonttialueen sisällä ei ole kauheasti tilaa. Voi olla, että kokonaisuus vaatii toisenkin viivytysalueen. Jaana muistutti tällaisten alueiden monitavoitteisuudesta, huomioitaisiin luonnon monimuotoisuus ja tuotaisiin alueelle kosteikkomaisuutta, jotta saadaan ravinteita talteen. Kunnan puolelta todettiin, että tämä on ollut tarkoituksena. Myös tonteille tulee vaatimus, että vettä pitää viivyttää tonteilla.

Keskusteltiin siitä, että koska kyseessä on alue, joka on nyt selkeä painopiste kunnan tonttirakentamisen osalta niin sen osalta kannattaa pyrkiä hyödyntämään kaikki mahdollisuudet tehdä vaikuttavia toimenpiteitä.

Keskusteltiin vieraslajeista ja niiden haastavuudesta sekä siitä, että niiden torjunnassa paikallistoimijat ovat avainasemassa.

Riikka muistutti, että Valonia käy kuntien kanssa keskusteluja myös metsistä ja metsien käytön monitavoitteisuudesta. Näistä asioista voidaan siis myös Ruskon kanssa tarvittaessa puhua. Uusi metsätyöryhmä kuntaan on juuri valittu. MetsäGroup hoitaa metsiä. Metsänhoitosuunnitelma tehty noin vuonna 2022. Kunnanhallitukselta on lupa, että ei tarvitse tavoitella maksimaalista voittoa. Ostettavien tonttien osalta kunnassa on nykyisin tapana hakata talon pohja, jotta puut saadaan hyvin hyödynnettyä. Avohakkuuta ei harrasteta oikeastaan yhtään. Kunnan metsäomistusmäärä on myös aika rajallinen.

Riikka muistutti, että Varsinais-Suomi on ilmastotyössä edellä verrattuna muihin alueisiin. Pk-yritysten energiatehokkuustyölle on tulossa tulevana vuosina lisäresurssia. Isoilla yrityksillä ollut erilaisia mahdollisuuksia panostaa energiatehokkuuteen. Mahdollista valtiontukea on ehkä tulossa yrityksille tulevana vuosina. Ruskolta todettiin, että pk-näkökulma on heille olennainen, sillä VAK:n jälkeen seuraavaksi suurimmat yritykset jäävät oikeastaan kaikki alle sadan työntekijän.

Rusko sai valtionavustusta ilmasto-ohjelmaa varten. Kunnan puolelta todettiin, että maatalouden osalta tilanne junnaa, mutta suht varakkaallaseudulla esim. siirtymä

sähköautoihin on ehkä vilkkaampaa. Ohjelmaa seurataan osana muita vuosiprosesseja. Pärjätään esim. Hinku-kunnille seurannan perusteella.

Kunnan puolelta kerrottiin, että 15 vuoden kaukolämpösopimukset (tehty 2013 ja 2014) lähestyvät loppuaan ja kenttä on muuttunut paljon. Toinen kattoista on käyttöikänsä päässä ja toimittaja haluaisi jo nyt neuvotella jatkoa. Sopimukset on aikanaan tehty niin, että laitos on toimittajien ja verkostoa kunta on liisannut niin, että 15 vuoden aikana verkon omistajuus siirtyy kunnalle. Kunta rupeaa siis tavallaan vuokraamaan verkostoa jatkossa.

Keskusteltiin liikkumisen ratkaisusta. Pyöräilyn infra-avustukset ovat olleet hyvin vähäisiä viime vuosina. Nyt niitä saattaa taas olla tulossa, mutta todennäköisesti osana ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmaa, eli kohdennetusti alueille, jotka ovat heikossa asemassa. Emme vielä tarkkaan tiedä miten se toteutuu, mutta toivottavasti Ruskon kaltainen kunta täyttäisi kriteerit. Yleensä liikkumiseen liittyvissä avustushauissa on ollut paremmat avustusprosentit kunnille, joilla on kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ohjelma. Valonia voi tukea ja auttaa. Ruskolla on liikenneturvallisuuksiryhmä ja se on aktiivinen. Parin viikon päästä koulun ja kodin välinen liikenneturvallisuuspäivä. Rusko on ollut neljän tähden kunta jo pitkän aikaa. Valonia voisi hyvin osallistua ryhmän toimintaan ja Marja Tommola voi palata asiaan.

Riikka kertoi, että tällä hetkellä kovassa nosteessa on pyöräilyreitistöjen kehittäminen ja se kiinnostaa monia kuntia.

Kunnasta kerrottiin, että Hujalan kevyenliikenteen väylä ja sen kehittäminen on ollut murheenkryyninä. Väylää oli tarkoitus kehittää neljässä osassa, mutta kilpailu MAL-rahoituksesta on hankaloittanut Ruskon suunnitelmien edistämistä ja kunnassa alkaa olla epäuskoisuutta asioiden etenemiseen, sillä monista lupauksista huolimatta asiat ovat torppautuneet monta kertaa peräkkäin.

Riikka kertoi myös luonnonvarojen kestävä käytön tematiikasta. Hankintojen kehittäminen on kunnalle mahdollisuus esimerkiksi tukea kiertotaloutta. Kunnan puolelta kerrottiin, että uusi kunnantalo on siis tehty vanhaa hyödyntäen: purettiin rankaan asti, mutta vanhoja rakenteita hyödynnettiin. Ainoastaan kirjaston osa on kokonaan uusi. Saatiin synergiahöyryjä tiloilla, esim. yhteinen keskusaula. Itse kilpailutuksessa menttiin kuitenkin hinta edellä eikä siinä ollut osana sen suurempia kestävyyskriteerejä.

Kirkonkylän koulu puretaan tulevaisuudessa. Siinä tullaan mahdollisesti suosimaan puurakenteita, hirsirakenne tms. Pohdinnassa on neuvottelumenettely, jossa urakoitsijat saavat esittää ratkaisuja kunnan tavoitteisiin ja pisteytyksen tekisivät erilaiset ryhmät: päättäjät, käyttäjät ja tekniset. Karhukallion koulu on toteutettu viiden vuoden hoitotakuulla, jossa on vuosittaiset tapaamiset ikään kuin elinkaarimalliajatuksella, jolla varmistetaan, että viiden vuoden päästä kunnalla on

käsissään terve rakennus. Riikka muistutti Kirkonkylän koulun urakan osalta haitallisten aineiden näkökulmasta eli sen huomioimisesta, että tietyt aineet, jotka eivät ole vielä kiellettyjä, mutta jotka ovat menossa EU-tasolla kieltoa kohti.

Todettiin, että ”uuden” kunnantalon ja Karhukallion koulun osalta Ruskolla voisi olla jaettavia käytäntöjä hankintoihin liittyen. Palataan asiaan.

Valonian puolelta muistutettiin:

- käynnissä olevasta nuorten kestävyysvaikuttajien akatemian hausta: [Hae mukaan Kestävyysvaikuttajien akatemiaan! - valonia.fi](#)
- Luottamushenkilöille suunnatuista ajankohtaisinfoista: [Mitä on meneillään Varsinais-Suomessa? Ilmasto- ja luontotyön ajankohtaiskatsaus](#)
- kuntalaisille tarjolla olevasta energianeuvonnasta:
- asukkaille tuotettavista viestintäsisällöistä ja jo olemassa olevista materiaaleista, esim:
 - o [Fiksumpi treenimatka – näin kunnat ja seurat voivat edistää kestäväää liikkumista - valonia.fi](#)
 - o [Villin pihan lumoa – viestintäkampanja kunnille - valonia.fi](#)
 - o [Huomio hulevesiin! - valonia.fi](#)
 - o [Yksi matka viikossa – viestintäkampanja kunnille - valonia.fi](#)